

Unga som tar emot/ger ersättning för sex – ett metodutvecklings projekt

Sammanfattning

Järva ungdomsmottagning (UM) vill genomföra ett metodutvecklingsarbete för att förbättra bemötandet av ungdomar som får/ger ersättning för att sex. Mottagningen vill ta fram en screeningsmetod för *upptäckt* av och en *metod* för tidig intervention riktat mot de ungdomar med prostitutionsliknande beteende. Tidig intervention möjliggör för ungdomarna att reflektera över och/eller utveckla ett preventivt tänkande kring sina val. Detta är en förutsättning för att unga inte ska fara mer illa.

Tillsammans med unga som har egna erfarenheter av att få/ge ersättning för sex vill Järva Um utveckla screening- och samtalmetoder. Den nära kopplingen till brukare är viktig för att hitta en fungerande nivå på insatserna. Arbetet ska dokumenteras väl och kontinuerligt utvärderas för att säkerställa kvalitet och användbarhet. Avslutningsvis kommer den framtagna modellen att spridas till övriga ungdomsmottagningar i Sverige via den årliga konferens som Föreningen Svenska ungdomsmottagningar anordnar.

Ungdomsmottagningen präglas av ett tvärprofessionellt förhållningssätt där det psykosociala och medicinska tillsammans utgör en helhet. Detta är ett signum för ungdomsmottagningarna i Sverige och ett perspektiv som Järva UM ämnar ta tillvara i projektet och i framtagandet av metoder. Såväl medicinsk- som psykosocial personal kommer därför att delta aktivt i projektet. Även metoderna som tas fram ska kunna användas av alla professioner på mottagningarna och metoderna ska präglas av preventiva perspektiv rörande såväl psykisk- som fysisk hälsa.

Bakgrund

Idag finns det lite kunskap om unga som får/ger ersättning för sex (Abelsson & Hulusjö, 2008; Socialstyrelsen, 2011, Larsdotter et al, 2011). Tidigare svensk forskning om prostitution har inte specifikt handlat om ungdomar och har främst berört gatuprostitution och eskortverksamhet, inte de gråzonsfenomen som vi ämnar undersöka. Socialstyrelsen kommer med cirka fyra års mellanrum ut med en rapport om prostitution i Sverige. I den senaste rapporten "*Kännedom om prostitution 2007*" konstateras det att i nuläget finns mycket lite information om barn och unga i prostitution i Sverige.

Även om omfattningen är svår att sätta om har Socialstyrelsen (2011) i uppdrag, från regeringen, att hitta arbetssätt att bemöta och hantera unga som tar emot/ger ersättning för sex. RFSL har via samma regeringsuppdrag försökt skapa en bild av HBT-ungdomars relation till att få/ge ersättning för sex (Larsdotter et al 2011).

Det gemensamma för dessa rapporter är att de lutar sig mot en bred definition av prostitution. De beskriver fenomenet som att *få/ge ersättning för sex*. Skälet till att prostitutionsbegreppet inte används är att begreppet inte fångar in ungdomarnas erfarenheter av att få/ge ersättning för sex.

Bilaga 1: Projektbeskrivning

En dansk forskare Claus Holm Thomsen (2004) menar att ungdomarnas sexuella praktiker mot ersättning handlar inte om ungas egna sexuella behov utan om att de upptäckt att sex kan vara ett sätt att få andra behov tillfredställda. Han finner detta bekymmersamt:

Der er till bekymring og handling, når en ung anvender sin seksualitet som middel til at opnå noget, som ikke udspringer af den unges egne seksuelle behov, eksempelvis i form af kontant betaling eller andre ikke seksuelle modydelser såsom gaver, tryghed, adgang til sociale faellasskaber herunder accept fra kaeresten, eller voksenkontakt og omsorg (i Abeksson & Hulusjö 2008:8).

Larsdotter m. fl. (2011) påpekar vikten av att vara öppen för de ungas erfarenheter och inte förutsätta att den sexuella praktiken mot ersättning upplevs som problematisk. Då kommer vi missa många ungdomar. Att arbeta med unga som får/ger ersättning för sex kräver öppenhet.

När det gäller ungas köp av sexuella förbindelser vet vi idag nästan ingenting. Larsdotter m. fl. (2011) menar att när det gäller unga så är båda få/ge ersättning möjliga positioner och därför behöver vi även få mer kunskap kring de som ger ersättning för att få sex. Det som gör frågan om att ge ersättning mer komplex och svår är att handlingen är kriminell. Följande definition skrivs fram i RFSL-rapporten:

Den som mot ersättning skaffar sig en tillfällig sexuell förbindelse (Larsdotter m. fl. 2011:26)

I ljuset av dessa breda definitioner möter vi på Järva ungdomsmottagning redan ungdomar som får/ger ersättning för sex. Men vi har inte tillräckligt med kunskap och genomarbetade arbetssätt för att upptäcka och bemöta ungdomarnas behov. Det går att skriva fram fyra grupper; *unga som är psykiskt funktionshindrade*, där utsattheten går att koppla till svårigheten att bedöma risk. Unga kvinnor, som valt att *bryta med sin familj på grund av hedersrelaterat våld*, visar på en ökad risk för att hamna i prostitutionsliknande situationer i sökandet efter nya trygga sammanhang. Unga *HBT-personer* som i sökandet efter sammanhang att "få vara sig själva" hamnar i olika risksituationer där prostitutionsliknande förhållanden kan utvecklas. Unga, som växer upp med *omsorgsbristande föräldrar* (främst känslomässiga brister), som i sökandet efter bekräftelse kan hamna i prostitutionsliknande situationer. Vi möter även andra unga som befinner sig i gränslandet mellan att använda eller njuta av sin sexualitet, men idag har vi framför allt lyckats fånga upp dessa grupper.

Enligt Socialstyrelsens rapport (2011) är tidiga insatser viktiga för att fånga upp ungas förhållningssätt och erfarenheter av att få/ge ersättning för sex. De påpekar att ungdomsmottagningen är lämplig plats att göra tidiga interventioner eftersom unga kommer dit för att testa sig (ibid:69). En plats där det är accepterat att ställa frågor kring sexuell praktik.

Syfte & frågeställningar

Ungdomsmottagningen (Um) är en instans som kan fånga upp unga som på olika sätt använder sex för att få något annat; ett ställe att sova, trygghet, närhet, alkohol, droger eller bekräftelse, eller som erbjuder andra personer något av detta i utbyte mot sex.

Bilaga 1: Projektbeskrivning

Därför är UM en lämplig plats för tidig intervention. Att utveckla metoder för tidig upptäckt kommer även leda till större kunskap om ungas situation och hur unga själva reflekterar kring att köpa och sälja sex, vilket behövs för att kunna utveckla ett fungerande bemötande

Dom flesta ungdomsmottagningar i Sverige har en unik arbetsmodell där olika professioner – barnmorskor och kuratorer – har ett nära och genomtänkt samarbete, vilket kan underlätta både det preventiva och kurativa arbetet med frågan.

Det övergripande syftet med projektet är att:

- motverka att unga hamnar i prostitution och/eller människohandel.

Projektets mål är att:

- utveckla verktyg/metoder som passar ungdomsmottagningarnas tvärprofessionella verksamheter, inspirerat av Socialstyrelsens riktlinjer (2011) kring bemötande av barn och unga som tar emot ersättning för sex.

Följande frågeställningar önskar vi diskutera:

Frågeställningar

- Hur många av Järva Ums besökare är det som anser sig ta emot/ge ersättning för sex?
- Vilka skillnader i sexuell läggning/könsidentitet finns bland Järva Ums besökare som får/ger ersättning för sex
- Hur hänger få/ge ersättning för sex samman med andra riskbeteenden?
- Hur mår Järva Ums besökare som får/ger ersättning sex?
- Hur bemöta de besökare som får/ger ersättning och som vill fortsätta med det?

Den framtagna metoden förväntas:

- öka ungdomars möjlighet att reflektera kring deras prostitutionsliknande beteende, i förlängningen förmedla kunskap och möjlighet att göra *egna aktiva val*.
- möjliggöra ett preventivt förhållningssätt bland de ungdomar som redan får/ger ersättning för sex eller ligger i riskzonen att göra det.

Vad vet vi om unga som får/ger ersättning för sex?

Ungas sexuella praktiker har ändrats (Ungdomsstyrelsen (US), 2009; Larsdotter m. fl. 2011; Socialstyrelsen, 2011). Den mest påtagliga förändringen är att internet har allt mer blivit en arena som används för sexuell praktik. Ungas vardag präglas av att möta sexuella uttryck på ett mer påtagligt sätt jämfört med tidigare generationer. Internet spelar en stor roll i denna exponering. Internet gör de flesta former av sexuella uttryck tillgängliga. Detta kommersiella brus spelar roll, men än så länge vet vi inte med vetenskaplig exakthet vad det betyder för unga.

Det är möjligt att koppla samman kommersialiseringen av sex med att unga idag har en annan acceptans när det gäller att ta emot ersättning för sexuella handlingar jämfört med vuxna (Larsdotter m. fl. 2011; Socialstyrelsen, 2011) Det har skett en förskjutning mot att fler och fler

Bilaga 1: Projektbeskrivning

ungdomar tycker det är okey ifall vänner skulle välja att ta emot ersättning. Däremot är de få unga som svarar att de själva skulle kunna tänka sig att ta emot ersättning (US, 2009). Enligt den massmediala bilden är det idag fler unga som får/ger ersättning för sex på grund av internet. Den bild är överdriven. US (2009) menar att det finns inga undersökningar eller forskning som stödjer denna tolkning. Valet att börja ta emot ersättning för sex kan inte enbart förklaras med kommersialiseringen av sex på internet.

Det är inte "vem som helst" som gör valet att ta emot/ge ersättning för sex. Det som är gemensamt för rapporterna från US (2009), RFSL (2011) och Socialstyrelsen (2011) är att de unga som väljer att ta emot ersättning för sex har ofta låg självkänsla, stort behov av bekräftelse och svårt att gränsa mot andras behov. Som Larsdotter m. fl. (2011) uttrycker det får inte de unga illa av att ta emot ersättningen utan att vara beroende av bekräftelse.

Enligt tidigare föreställningar har det ansetts vara flera unga kvinnor som tar emot ersättning för sex, men enligt aktuella rapporter verkar det snarare vara så att unga män oftare rapporterar om att de tar emot ersättning (US 2009). Enligt Priebe & Svedin (2009) väljer fler killar att uppge i enkäter och i intervjuer att de får ersättning för sex jämfört med jämnåriga tjejer. Att fler killar tar emot ersättning styrks även av Ronny Tikkanens genomgång av forskning om män som säljer sex till män. Det verkar som att det är fler HBT-ungdomar som får/ger ersättning för sex. Samtidigt finns det ingen liknande undersökning gjord på heterosexuella ungdomar som den RFSL (2011) har gjort. När det gäller ge ersättning verkar det vara fler unga män som ger ersättning för att få en sexuell förbindelse (Larsdotter m. fl. 2011).

När det gäller omvårdnadspersonalens bemötande av unga frågor de alldeles för lite och därför berättar inte ungdomarna (Socialstyrelsen 2011). Unga har normaliserat att byta tjänster med varandra, där sex är en av många praktiker som de byter med varandra. De professionella har en traditionell syn på prostitution, vilket gör att ungdomar inte heller känner sig tilltalade om de frågor om prostitution. Om professionella väl frågor har de fokus på unga kvinnors utsatthet. De ställer inte samma frågor till unga män. Det visar sig att de unga homosexuella männen har ännu färre att prata med än heterosexuella unga män. Det verkar vara svårare att prata om att ta emot/ge ersättning för sex än om sexuella övergrepp. Därför behöver professionella dels våga fråga, dels ha tålamod annars får de inga förtroenden från unga.

Projektdesign & genomförande

Ansvar för projektet kommer att vila på en eller två projektledare, men även resten av arbetsgruppen kommer att involveras från början i metodutvecklingsarbetet: Dels för att implementera det "nya" parallellt under tre år, dels för att den tvärprofessionella kompetensen behövs för att utveckla verktyg som fångar hela verksamheten. Detta betyder att vi söker ekonomiskt stöd för att kunna lösgöra ordinarie personal (Se bilaga 2).

Bilaga 1: Projektbeskrivning

År 1:

Inhämta kunskap

Studiebesök både internationellt och nationellt. I Sverige har vi utvecklat ett givande arbete kring vuxna i prostitutionen, men fortfarande ligger vi efter när det gäller unga personer. I England finns en frivilligorganisation som heter "Barnados" som sedan 1995 hjälper barn som riskerar att hamna i prostitution och människohandel. Målgruppen är mellan 10 – 27 år. De har utvecklat en modell som kan sammanfattas i fyra A: *Access* (en trygg möteplats), *Attention* (knyta an till en kontaktperson som ger stöd), *Assertive outreach* (flexibelt arbetssätt som passar ungdomarna) och *Advocacy* (kontaktperson agerar spindel i nätet kring ungdomens andra kontakter) (Socialstyrelsen 2011).¹ Järva UM planerar att åka till organisationen "Barnados" för att utbilda oss kring deras metod för att sedan anpassa modellen till svenska ungdomsmottagningars verksamheter. Studiebesöken planeras att involvera hela arbetsgruppen – alltså sju personer.

Ungdomsmottagningen önskar inventera de resurser som redan finns på området i Sverige. Till exempel finns det prostitutionsenheter i Sveriges större städer där erfarenheten i ämnet är stor, även om majoriteten av de som söker sig till dessa enheter är vuxna. Andra professionella som kan komma ifråga för intervjuer är till exempel poliser som arbetar riktat mot sexhandel, socialarbetare, sjukvårdspersonal inom till exempel infektionsvård mm.

Samverkan

Under år 1 påbörjas ett arbete för att utveckla metod för samverkan som kan resultera i nätverk. Sannolikheten att andra instanser ska kunna fånga upp ungdomar som tar emot/ger ersättning för sex ökar om det finns en fungerande samverkan och samsyn på hur frågan ska adresseras och vilka resurser som finns. Samverkan kan till exempel beröra socialtjänst, fritidsgårdar, skola, polis och ideella organisationer. Utvecklingen av samverkan kommer att handla om att hitta andra aktörer, undersöka deras arbetssätt, undersöka intresset av samarbete för att avslutningsvis utveckla en samverkansmetod tillsammans. En viktig aspekt som kommer att behöva diskuteras är hur minderåriga ska hanteras, eftersom att få/ge ersättning för sex är något som faller inom anmälningspliktens ramar. Här kan det vara av vikt att ta del av hur socialtjänsten inom fält som hedersrelaterat våld har hanterat kravet på att involvera föräldrar för att möjliggöra ett gott samarbete med ungdomen.

Samverkansarbete påbörjas under år ett och kommer att löpa under hela projektiden för att kunna leva vidare efter projektets avslut.

Inventera och utveckla en spridningsmetod

Förutom nätverksarbetet kommer vi undersöka hur de andra ungdomsmottagningarna arbetar med denna målgrupp via en enklare enkät. Vidare kommer vi inventera intresset kring att ha en gemensam arbetsmetod och hur intresset är för en vidareutbildning i temat. För att kunna genomföra detta kommer vi utse en mindre grupp med representanter från sveriges

¹ Se följande www.barnados.org.uk, <http://www.nspcc.org.uk/>

Bilaga 1: Projektbeskrivning

ungdomsmottagningar för att kunna utveckla en fungerande metod för implementering av den framtagna modellen

De inblandade mottagningarna behöver ha ett konstituerande möte i slutet på år 1 för att hitta arbetsformerna för att sedan fortsätta med arbetet genom hela projektet för att utveckla och implementera det kommande arbetet. Detta kommer att ske på möten in IRL och över Skype.

Påbörja framtagandet av metod

Redan under år 1 vill ungdomsmottagningen påbörja framtagandet av en/ flera arbetsmetoder med avseende att fånga upp och arbeta med ungdomar som får/ger ersättning för sex.

Ambitionen är att ta fram en metod för *screening* för att på ett generellt och tidigt stadium fånga upp eller identifiera ungdomar som ligger i riskzonen för att börja ta emot/ge ersättning för sex eller som redan börjat. I Socialstyrelsens material (2011) om bemötande finns inget förslag på formulär för screening utan fokuserar mer på att ge förslag på förhållningssätt som möjliggör för unga att börja dela med sig av sina eventuella erfarenheter. För att finna ett mer strukturerat och systematiskt sätt att upptäcka kommer Järva Um att ta hjälp av forskning om screening. Vi vill forma ett screeningsverktyg som är möjligt att använda i en öppen och frivillig verksamhet som ungdomsmottagningen, där ungdomars sökorsaker kan vara väldigt varierande.

Vidare vill ungdomsmottagningen påbörja arbetet med att ta fram en preventiv metod eller en metod för tidig intervention. Tanken är att metoden ska kunna användas i relation till de ungdomar som kan identifierats genom screening-metoden. Metoden skulle kunna vara av pedagogisk och/eller behandlande art och med syftet att hjälpa ungdomar att reflektera över att ta emot/ge ersättning för sex för att möjliggöra egna aktiva val kring hur det vill leva sina liv. Eftersom Socialstyrelsen har utarbetat ett underlag för bemötande kommer Järva Um att ta avstamp i de riktlinjerna i formandet av en metod anpassad till ungdomsmottagningens specifika verksamhet.

Tillsammans med målgruppen

Formandet av upplägg planeras att ske i nära samarbete med unga som har erfarenheter av att ta emot/ge ersättning för sex. Rekryteringen av unga kommer att ske via ungdomsmottagningar i Stockholm och andra instanser som möter denna grupp (RFSU-kliniken, RFSLs brottsoffermottagning, Prostitutionsenheten i Stockholm).

Det nära arbetet med brukare är inspirerat av The Women's Aid (2008) arbete med att utveckla behandlingsmetoder för barn som växt upp med våld skulle utvecklas.² I deras utvecklingsarbete deltog barn och unga som experter på vad de behöver för stöd för att leva vidare med sina våldserfarenheter. Dessa barn och unga deltog alltså mer än bara att reflektera kring framtaget material utan de var med i att arbeta fram metoder och forskningsansökningar.

² För vidare läsning om att involvera brukare läs: Children & Young People as Partners in the Design and Commissioning of Research (2008). www.scottishwomensaid.org.uk/

Bilaga 1: Projektbeskrivning

Avsikten i vårt projekt är att ta med ungdomar i samtliga faser av framarbetandet av metoden. Tanken är att en aktivt arbetande referensgrupp, som består av unga med erfarenheter, deltar i diskussioner om framtagandet och genomförandet av screening och samtal under hela projektet. Även ungdomar som inte har erfarenheter kommer att få tycka till kring screeningsverktyget, eftersom verktyget ska fungera för alla – inte bara de som har erfarenhet. Deltagarna i framtagandet av metoderna bör ha en så varierad bakgrund som möjligt med avseende på kön, funktion, klass, sexuell läggning, könsidentitet. Genom att använda referenspersoner med olika erfarenhet av frågan hoppas ungdomsmottagningen få insikt om vilka frågor/arbetsätt som skapar möjlighet att berätta om erfarenheter från sexhandel samt vilka arbetsätt som skulle kunna leda till (själv)reflektion, som är metodens mål.

Tanken är också att ungdomsmottagningens samtliga personal ska delta för att säkerställa att såväl det medicinska som psykosociala perspektivet fångar de metoder som tas fram. Ungdomsmottagningarnas främsta kännetecken är just det tvärprofessionella arbetet där såväl kropp som själ står i fokus och detta ska även präglade de metoder som tas fram inom ramen för projektet.

Syftet med projektet är att motverka att unga hamnar i prostitution och människohandel, men vi kommer sannolikt att möta unga som inte vill sluta ta emot ersättning för sex. Även dessa ungdomar behöver vi hitta ett sätt att bemöta. Den framtagna arbetsättet behöver därför även innehålla en metod för "harm and reduction"- som exempelvis "säker sex-skola".

År 2:

Genomföra och testa de framtagna metoderna

Under år 2 kommer screeningsverktyget för upptäckt och samtalsmetoden för de som är identifierade som målgrupp att testas och revideras. Förutom Socialstyrelsens riktlinjer kommer materialet som skapats under år 1 att ligga till grund för upplägget.

Uppföljningen av verktygen/metoden bygger på att de ungdomar som tagit del av verktygen/metoden fyller i en uppföljningsenkät och bli intervjuade. Beroende på hur många vi möter kommer vi anpassa urvalsmetoderna. Vi kommer även använda den aktivt deltagande referensgruppen för att diskutera klienternas reflektioner. Eftersom brukarnas svar kommer att handla om huruvida metoderna fungerar anser vi att referensgruppen kan ta del av materialet tillsammans med Järva Um, men givetvis har klienternas svar anonymiserats. Fokus är på metodutveckling inte på klienternas erfarenheter av att få/ge ersättning för sex.

Bilaga 1: Projektbeskrivning

Förutom klienternas röster kommer även röster ur Järva Um personal att samlas in för att på bästa sätt skapa verktyg/metoder som passar ungdomsmottagningens målgrupp. Parallellt genom hela projektet kommer arbetsgruppen att under systematiska och kontinuerliga former att reflektera kring arbetet som görs för att på så sätt uppdatera och revidera arbetet. Jämföra med Stockholms andra ungdomsmottagningar

Som jämförelsepunkter finns ambitionen att använda Stockholm Stads interna statistikverktyg för stadens ungdomsmottagningar. Stockholm stads ungdomsmottagningar samlar idag in statistik kring inriktningen på alla sina kuratorssamtal i en gemensam statistikbank. Idag finns inte "få/ge ersättning för sex" som möjlig kategorisering av ett samtal. Järva ungdomsmottagning är dock hoppfulla kring att få staden att lägga till detta kriterium till starten av projektet. På så sätt skapas en möjlighet till jämförelse mellan Järva ungdomsmottagning och de andra mottagningarna i Stockholm stad. Detta skulle kunna vara ett sätt att se om Järva ungdomsmottagning "upptäcker" fler ungdomar som köper/säljer sexuella tjänster vartefter screeningsmetoden och interventionsmetoden tar form. Vidare kommer även instrument för att mäta före- och efter insats att utvecklas för att möjliggöra mätning av ungdomarnas mående.

År 3:

Avsluta pilotstudien, dokumentera och sprida kunskapen

De arbetsuppgifter som kvarstår under år 3 är att samla in allt material (skattningsformulär och dylikt), intervjua personal/brukare samt sammanställa materialet för att få kunskap om huruvida verktyg och interventionsmodell fungerar och vad som behöver revideras. Dels behöver vi analysera om verktyget fångar upp ungdomar som tar emot/ger ersättning för sex, dels om interventionen fungerar preventivt/stödjande för de unga i sina fortsatta val kring att ta emot/ge ersättning för sex.

Klienternas inställning till de framtagna metoderna, det egna interna arbetet och arbetet med samarbetspartners ska samlas in och sammanställas för att kunna revidera metoderna. För att fånga dessa röster kommer vi använda fler ingångar; skattningsverktyg (före- och eftertester/enkäter och uppföljningsintervjuer med klienter samt reflekterande samtal med deltagande personal. Detta material tillsammans kan ge en indikation på vad som anses fungera och vad som behöver göras om för att svara upp mot ungdomsmottagningens mål att fungera som en arena för tidig intervention.

De reviderade metoderna samt arbetsprocessen kommer att dokumenteras väl, för att sedan kunna spridas efter projektets slut till andra aktörer som skulle kunna vara intresserade. Noggrann och systematisk dokumentation som förmedlar metodernas styrkor och svagheter ökar sannolikheten att metoderna blir tillämpbara i fler verksamheter.

Näste steg är att samla de deltagande mottagningarna för ett erfarenhetsutbyte som kan hjälpa till i den framtida implementeringen av de framtagna metoderna inom Sveriges Ungdomsmottagningar. För implementeringen står ungdomsmottagningens egen personal (kuratorer och barnmorskor).

Bilaga 1: Projektbeskrivning

Etiska överväganden

Under år 2 då screeningsverktyget och den framtagna samtalsmetoden ska testas kommer brukarna att bli informerade om UMs arbete. Informationen – både skriftlig och muntlig - ska möjliggöra för ungdomen att ta ställning till om den vill delta i metodutvecklingsarbetet (fylla i screeningsverktyg, för- och eftertester, uppföljningsenkäter/intervjuer). Det ska även framgå att arbetet kommer att dokumenteras, men att allt material som har med brukares röster kommer att anonymiseras.

Redovisning & uppföljning av projektet

Arbetet med unga som får/ger ersättning för sex är i sin linda i Sverige. England har fokuserat på unga i prostitutionen – men i Sverige har fokus varit på vuxna inom prostitutionen. Att skapa en möjlighet till tidig intervention på Sveriges ungdomsmottagningar kan främja ungas hälsa och val i livet.

Planen är att efter avslutat projekt vid Järva UM *sprida* kunskapen till i första hand andra ungdomsmottagningar. Ett självklart spridningsfönster är "Föreningen Svenska Ungdomsmottagningars" (FSUM) årliga konferens där i princip alla ungdomsmottagningar i Sverige finns representerade. Då ungdomsmottagningarna i Sverige är väl förankrade, permanenta verksamheter finns goda utsikter att projektet kommer att integreras i mottagningarnas ordinarie verksamhet, givet att metoderna är användbara och fungerar. Frågor kring sexualitet och sexuellt risktagande är redan idag ett huvudområde för ungdomsmottagningarnas arbete och projektets inriktning kommer därför att sammansmälta på ett naturligt sätt med ett arbete som idag redan pågår.

Projektet kommer att resultera i en rapport som visar på tillvägagångssätt, en presentation av de framtagna verktygen och en intern analys av arbetet och användandet av verktyget. Vidare finns en ambition att utomstående utvärderare följer upp projektet för att på så sätt kvalitetssäkra de framtagna verktygen. Under år 2 kommer kontakt tas med forskare inom socialt arbete som kan fältet ålder, kön, sexualitet och våld för att skriva en forskningsansökan.

Referenser

- Abelsson, J. & A. Hulusjö. (2008) *I sexualitetens gränstrakter – en studie av ungdomar i Göteborg med omnejd som säljer och byter sexuella tjänster*. Social resursförvaltning. Göteborgs stad.
- Larsdotter, S. Jonsson, J. & Gäredal, M. (2011) *Osynliga synliga aktörer. HBT-personer med erfarenheter av att sälja och/eller köpa sexuella tjänster*. RFSL förbundet. Stockholm
- Morrison, F. Stewart, C & L. Okroj. (2008) *Children and Young People as Partners in the Design and Commissioning of Research*. www.scottishwomensaid.org.uk
- Socialstyrelsen. (2007) *Kännedom om prostitution*. Nr 2007-131-48. Stockholm.

Bilaga 1: Projektbeskrivning

Socialstyrelsen (2011) *Sex mot ersättning – utbildningsmaterial om stöd och skydd till barn och unga*.
Artikelnr 2011-3-5. Stockholm

Stockholm stad. (2009) *Prostitutionsenheten – verksamheter & kunskaper*. Socialtjänst- & arbetsmarknadsförvaltningen. Stockholm.

Tikkanen, R. (2007) *Kunskapsbaserad hivprevention riktad till män som har sex med män (MSM)*.
Socialstyrelsen - 2007-123-27: Stockholm.

Ungdomsstyrelsen. (2009) *Se mig. Unga om sex och internet*. Ungdomsstyrelsens skrifter nr 9.